

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEJ SZKOŁY BALETOWEJ
im. LUDOMIRA RÓŻYCKIEGO W BYTOMIU**

Misja szkoły

Jesteśmy szkołą sprzyjającą wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia, szczególnie troszczącą się o jego indywidualny rozwój artystyczny.

Kształcimy samodzielność, kreatywność i poczucie odpowiedzialności ucznia.

Rok szkolny 2025/2026

Podstawy ogólne programu wychowawczo – profilaktycznego

I. PREAMBUŁA

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej imienia Ludomira Różyckiego w Bytomiu przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski i wynika z przyjętej Koncepcji Pracy Szkoły. Treści szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły oraz strategią działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec uczniów.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole z uwzględnieniem priorytetów Ministerstwa Edukacji Narodowej. Rolą szkoły, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnymi programami nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program wychowawczo - profilaktyczny powstał w oparciu o diagnozę środowiska szkolnego, analizę jego problemów i potrzeb oraz ocenę możliwości szkoły i nauczycieli, poprzez indywidualne działania nauczycieli, pedagogów szkolnego i specjalnego oraz psychologów (obserwacje, rozmowy z rodzicami, uczniami, ankiety) i analizę efektów zrealizowanych programów autorskich.

Zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego obejmują:

- znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły,
- współdziałanie ze środowiskiem lokalnym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Program wychowawczo - profilaktyczny jest zgodny z Misją i wizją szkoły oraz Modelem absolwenta szkoły.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 roku o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych.
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych w zawodach szkolnictwa artystycznego.
- Ustawa z dnia 24 marca 2022 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw,
- Rządowy Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań: Razem Bezpieczniej im. W. Stasiaka na lata 2022-2024 prowadzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy
- Statut Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różyckiego w Bytomiu
- Priorytety Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2025/2026

III. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY I ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. L. Różyckiego w Bytomiu jest szkołą publiczną.

Podstawowym zadaniem realizowanym w naszej Szkole niezmiennie pozostaje nauka tańca klasycznego, o który dbamy przez codzienną pracę oraz udział w różnego typu warsztatach, lekcjach, pokazach dla nauczycieli i uczniów. Dużą wagę przywiązujemy do szeroko rozumianego kształtowania postaw humanistycznych, dbania o poziom nauczania języków i poszerzania horyzontów myślowych naszych wychowanków.

Kształcimy uczniów od I klasy baletowej (co odpowiada poziomowi IV klasy szkoły podstawowej) do klasy IX (co odpowiada poziomowi IV klasy liceum ogólnokształcącego). Od roku szkolnego 2023/2024 po kilkuletniej przerwie, prowadzone są klasy wczesnoszkolne.

W skład szkoły wchodzi internat, który zapewnia opiekę wychowankom.

Początek działalności Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej sięga 1946 roku, kiedy to została powołana Prywatna Szkoła Baletowa w Sosnowcu z siedzibą w Pałacu Dietla. Jej założycielką była Tacjana Wysocka (1894 – 1970), polska tancerka, choreograf, pedagog i publicysta. W 1948 roku szkoła artystyczna w Sosnowcu została przekształcona w Liceum Choreograficzne, które następnie - w styczniu 1950 roku - upaństwowiono.

W sierpniu 1955 roku placówkę, ze względu na potrzebę praktykowania na scenie Opery Śląskiej, przeniesiono do Bytomia i tymczasowo umieszczono w gmachu Szkoły Muzycznej przy ulicy Moniuszki.

W lutym 1958r. szkoła przeprowadziła się do pobliskiej, adaptowanej na ówczesne potrzeby kształcenia baletowego, kamienicy czynszowej przy ulicy Jagiellońskiej w Bytomiu, gdzie mieści się do dnia dzisiejszego.

W trakcie obchodów jubileuszowych z okazji 30-lecia utworzenia nadano Szkole imię Ludomira Różyckiego. Kompozytora, dyrygenta i pedagoga. Urodzony 18 września 1883 w Warszawie, zmarł 1 stycznia 1953 w Katowicach.

W osobnym budynku przy ulicy Zabrzeńskiej w Bytomiu - Szombierkach mieści się od 1999 roku internat Szkoły.

IV. MISJA I WIZJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą sprzyjającą wszechstronnemu rozwojowi osobowości ucznia, szczególnie troszczącego się o jego indywidualny rozwój artystyczny.

Kształcimy samodzielność, kreatywność i poczucie odpowiedzialności ucznia.

V. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent szkoły baletowej jest kreatywny, samodzielny i odpowiedzialny.

VI. WYNIKI DIAGNOZY SZKOLNEJ

W badaniu wzięło udział 36 uczniów z klas III - IX

94,4 procent uczniów, którzy wzięli udział w badaniu, w szkole czuje się bezpiecznie oraz prawie 75 procent uczniów uważa, że w szkole nie ma zagrożeń zmniejszających ich poczucie bezpieczeństwa.

Najwięcej uczniów (65 %) uważa, że wpływ na respektowanie przez uczniów norm społecznych ma godzina z wychowawcą, w dalszej kolejności rozmowy indywidualne (23%) oraz warsztaty profilaktyczne (15%).

Uczniowie jako mocne strony szkoły wymieniają przykładowo:

„Możliwość brania udziału w projektach, wydarzeniach kulturalnych, koncertach, konkursach”

„przytulna, miła atmosfera, mało liczne klasy”, „rodzinna atmosfera”

„nauczyciele z wysokimi umiejętnościami edukacyjnymi”

„wsparcie od pedagogów”, „większość nauczycieli pomaga uczniom w ciężkich chwilach”, „wyznawali nauczyciele”,

„możliwość rozwijania swoich pasji”

Uczniowie wskazali na występowanie problemów w ciągu ostatnich 12 miesięcy

- *brak motywacji do działania*
- *brak akceptacji samego siebie i swojego wyglądu*
- *trudności w koncentracji*
- *trudności ze snem*
- *presja ze strony kolegów, koleżanek*
- *ograniczanie jedzenia*

Na pytanie Na jakie problemy uczniów naszej szkoły powinno się zwrócić szczególną uwagę? Odpowiedzieli np.:

„zaburzenia odżywiania”, „zbyt krótki przerwy obiadowe”, „brak sklepiku”, „zbyt długi czas trwania lekcji”, „problemy z wyglądem i swoim ciałem”, „porównywanie się do innych”, „problemy z pewnością siebie”, „presje rówieśniczą”.

81 procent uczniów nigdy nie była namawiana do palenia papierosów, a 19% znalazła się w takiej sytuacji, ale odmówiła. 100 procent badanych uczniów zadeklarowało, że nie palą papierosów.

70 procent uczniów nigdy nie piło alkoholu, 16 % deklaruje ,że raz spróbowali. Z odpowiedzi uczniów wynika ,że 17 procent uczniów było poczęstowanych alkoholem przez członków rodziny.

83 procent uczniów wie co to są narkotyki i dopalacze. 83 procent uczniów wie jakie są skutki nałogów. Ponad 75 % uczniów uważa, że zadaniem rodziny jest przestrzeganie przed negatywnymi skutkami nałogów, na drugim miejscu stawiają szkołę (42 procent). Żaden uczeń nie był w szkole zachęcany do zażywania narkotyków i dopalaczy.

Badani uczniowie mają do rodziców największe zaufanie. W przypadku namawiania lub zmuszania do zażywania substancji psychoaktywnych przez kogoś (81 procent) do nich najczęściej zwróciliby się o pomoc, na drugim miejscu zwróciliby się do koleżanki czy kolegi (9 procent).

19 procent uczniów doświadczyło zjawiska cyberprzemocy, najczęściej było to poniżanie, ośmieszanie, wulgaryzmy.

Uczniowie uważają, że aby szkoła, do której uczęszczają była wolna od używek i cyberprzemocy należy podjąć następujące działania przykładowo:

„rozmowy z uczniami”, „plakaty na korytarzach z powtórzeniem skutków ubocznych”, „rozmowy na lekcji wychowawczej”, „mówić jakie są powikłania związane z alkoholem, zażywaniem narkotyków i paleniem papierosów”.

VII. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE PRACOWNIKÓW PEDAGOGICZNYCH I NIEPEDAGOGICZNYCH

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele przedmiotów artystycznych:

- biorą odpowiedzialność za budowanie dobrej atmosfery podczas zajęć,
- dbają o poprawną komunikację interpersonalną z uczniem i jego rodzicami,
- wspierają ucznia w rozwoju osobistym i artystycznym poprzez pozytywne motywowanie,
- modelują zachowania ucznia swoim własnym zachowaniem i postawą,
- chronią ucznia przed zachowaniami ryzykownymi oraz udzielają pomocy w sytuacjach kryzysowych,
- posiadają pełną wiedzę o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów,
- wykazują się umiejętnością dostosowania metod pracy artystycznej do potrzeb i możliwości ucznia.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego, uzależnień uczniów oraz innych zachowań kryzysowych,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie i dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- na podstawie dokonanego rozpoznania potrzeb uczniów oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,

- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,

Pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog szkolni:

- diagnozują środowisko wychowawcze,
- zapewniają uczniom pomoc psychologiczno - pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno - pedagogiczną, a także z sądem, policją, innymi specjalistami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

Rodzice/opiekunowie prawni:

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- uczestniczą w zebraniach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły oraz rozrywkowej,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

VIII. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Cele ogólne:

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Ujęte w programie działania, zawierają się w czterech podstawowych aspektach:

- wspomaganie naturalnego rozwoju uczniów (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel - uczeń).
- kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane.
- profilaktyka zachowań ryzykownych.
- korekcja deficytów i urazów (złych/niekonstruktywnych doświadczeń) powstałych w toku wcześniejszego wychowania.

Cele szczegółowe:

Szkoła prowadzi działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną w celu przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: psychicznej, fizycznej, intelektualnej i społecznej.

Cele wychowawcze w szkole artystycznej realizowane są w takich obszarach rozwojowych ucznia, jak:

- *rozwój artystyczny* – rozbudzenie i rozwijanie zdolności i umiejętności w stopniu pozwalającym na czynną działalność zawodową,
- *rozwój psychiczny (poznawczy i emocjonalny)* - ukierunkowany na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- *rozwój społeczny* - ukierunkowany na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- *rozwój duchowy* - ukierunkowany na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Cele profilaktyczne osiągane są w obszarach: rozwój fizyczny, profilaktyka zagrożeń, pomoc psychologiczno – pedagogiczna, pedagogizacja rodziców oraz rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli.

Czynniki chroniące i czynniki ryzyka:

- przez *czynniki chroniące* należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których

występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

- przez *czynniki ryzyka* należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy w zakresie występowania w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, dokumentacji wychowawców klas, pedagoga i psychologa szkolnego, ustalono:

Czynniki ryzyka:

- zaburzenia odżywiania,
- przeciążenie nauką,
- zmęczenie, przeciążenie,
- problemy ze snem,
- problemy z koncentracją,
- brak motywacji do działania,
- doświadczenie niepowodzeń szkolnych,
- grupa uczniów z opiniami, trudnościami emocjonalnymi, brakiem zainteresowania nauką szkolną;
- zachowania problemowe rówieśników związane z kontaktowaniem się online: hejt;
- nadmierne korzystanie ze smartfonów, tabletów i urządzeń elektronicznych oraz zagrożenia z tego wynikające: zagrożenia dla zdrowia fizycznego (wady postawy, wady wzroku, nadwaga), zagrożenia psychospołeczne (zagrożenia w ruchu drogowym, rozluźnienie więzi społecznych, ograniczenie aktywności życiowej do rzeczywistości wirtualnej, upublicznianie danych osobowych oraz zdjęć i informacji prywatnych,
- wpływ szkodliwych wzorców urody obecnych w mediach społecznościowych na dzieci i młodzież,
- zaburzona struktura rodzin (rodziny niepełne, zrekonstruowane).

Czynniki chroniące:

- pozytywne kontakty z rodzicami, zaufanie do rodziców, rodziny,
- wsparcie wychowawców, nauczycieli i specjalistów,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna,
- działania profilaktyczne, w tym przekazywanie informacji o szkodliwości środków psychoaktywnych, nikotynizmu i alkoholizmu,
- przyjazna i bezpieczna atmosfera w szkole,
- wiedza dotycząca zagrożeń związanych z nadmiernym używaniem smartfonów, tabletów i innych urządzeń elektronicznych,
- wiedza dotycząca szkodliwości substancji psychoaktywnych,

Wnioski:

- kształtować postawy i nawyki prozdrowotne uczniów,
- otwarcie mówić o zdrowiu psychicznym,
- wzmacniać u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi,
- obserwować i w razie potrzeby organizować pomoc psychologiczną dla uczniów mających zaburzenia emocjonalne,
- stosować procedury szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- wspierać rodzinę w kształtowaniu umiejętności radzenia sobie z sytuacją kryzysową w rodzinie,
- organizować pomoc dla dzieci z trudnościami w nauce,
- kontynuować zajęcia wychowawcze o charakterze integracyjnym i budującym współpracę w oddziałach klasowych,
- organizować prelekcje, spotkania, warsztaty ze specjalistami.

Szkoła realizując te działania współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, poradnią psychologiczną – pedagogiczną w Bytomiu, specjalistyczną poradnią psychologiczną – pedagogiczną w Częstochowie, placówkami doskonalenia nauczycieli, powiatową stacją sanitarno - epidemiologiczną, policją, a także z podmiotami, które prowadzą statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania.

IX. REKOMENDACJE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2025/2026

1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 6.09.2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914) zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję egzaminacyjną podczas egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego obejmuje umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki (par. 6 ust 4); natomiast zakres wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję kwalifikacyjną w postępowaniu kwalifikacyjnym na stopień nauczyciela dyplomowanego zawiera m.in. realizację zadania polegającego na opracowaniu podręcznika lub autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji (par. 7 ust 4 pkt c). A zatem dla nauczycieli szkół artystycznych niezwykle istotne jest zarówno tworzenie, jak i poszerzanie wiedzy, której głównym źródłem jest specjalistyczna literatura psychologiczna i pedagogiczna kształcenia artystycznego. W ramach pomocy merytorycznej dla nauczycieli szkół muzycznych, plastycznych, baletowych, psychologów, pedagogów szkolnych, wychowawców internatów i burs szkolnictwa artystycznego, rodziców oraz

starszych uczniów, specjaliści ZPP CEA opracowali wykaz wybranych polskich i zagranicznych publikacji przedmiotowych oraz czasopism z zakresu psychologicznych i pedagogicznych podstaw kształcenia artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej. Wykaz publikacji znajduje się w załączniku poniżej.

2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych

Uczniowie szkół artystycznych nie są wolni od doświadczania sytuacji trudnych, jak i nie są wolni od doświadczania różnorodnych trudności rozwojowych czy edukacyjnych. Szkoły artystyczne zobowiązane są do respektowania Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie o zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Kluczową kompetencją współczesnych nauczycieli szkół artystycznych jest poszerzanie umiejętności dydaktycznych z zakresu prowadzenia zajęć z uczniami uzdolnionymi artystycznie, ale doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest także zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2025/2026 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2014). Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo - profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo - profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

X. UCZESTNICY I REALIZATORZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Dyrektor, wicedyrektor , kierownicy,
2. Wszyscy nauczyciele, a w szczególności wychowawcy klas i nauczyciele zawodu,
3. Akompaniatorzy,
4. Psycholodzy szkolni i pedagog szkolny, pedagog specjalny.
5. Wychowawcy w internacie, wychowawcy świetlicy, bibliotekarz,
6. Rodzice/ prawni opiekunowie,
7. Rehabilitanci,
8. Dietetyk.

Program adresowany jest do:

1. Uczniów,
2. Nauczycieli,
3. Rodziców.

Sfera fizyczna		
<i>Cele szczegółowe i zadania</i>	<i>Formy i metody realizacji</i>	<i>Odpowiedzialny</i>
<i>Profilaktyka zdrowotna</i>		
Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych uczniów.	Zajęcia z zakresu zdrowego stylu życia i prawidłowego sposobu odżywiania. Realizacja akcji profilaktycznych.	Dyrektor, dietetyk, wychowawcy klas, nauczyciele przyrody.
Profilaktyka zaburzeń odżywiania.	Edukacja o zdrowym odżywianiu. Warsztaty, zajęcia tematyczne w obszarze zapobiegania zaburzeniom odżywiania, wpływu szkodliwych wzorców urody obecnych w mediach społecznościowych na dzieci i młodzież. Informowanie o placówkach udzielających pomocy osobom potrzebującym.	Psycholog szkolny, pedagog szkolny, dietetyk, specjaliści.
Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych.	Zajęcia wzmacniające, zajęcia z rehabilitantami.	Rehabilitanci, nauczyciele tańca
Studio Baletowe	Zajęcia baletowe dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych.	Nauczyciele tańca
Programy profilaktyczne: HIV/AIDS, WZW, Znamie? Znam je!	Lekcje biologii. Realizacja akcji profilaktycznych.	Nauczyciel biologii, wychowawcy internatu.

<i>Spędzanie czasu wolnego</i>		
Wdrażanie do aktywnego wypoczynku i rekreacji.	Wycieczki, wyjścia.	Wychowawcy klas, nauczyciele, wychowawcy świetlicy, wychowawcy internatu
Efektywny wypoczynek	Pogadanki z wychowawcami, nauczycielami, warsztaty.	Pedagog szkolny/psycholog szkolny, wychowawcy klas, internatu, świetlicy.
<i>Bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne</i>		
Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących	Badanie ankietowe uczniów.	Pedagog szkolny i psycholog szkolny
Utrwalanie zasad bezpiecznego zachowania	Pogadanki na zajęciach i współpraca z policją w celu przeprowadzenia instruktażu na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły. Uświadamianie uczniom zagrożeń w kontaktach z obcymi, przebywania w niebezpiecznych miejscach, uczestniczenia w niebezpiecznych sytuacjach. Propagowanie akcji „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczne wakacje”.	Dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, policja.
Wdrażanie do bezpiecznych zachowań w szkole. Udzielanie pomocy w nagłych wypadkach.	Pogadanki i rozmowy z uczniami, szkolenia nauczycieli. Zajęcia z pierwszej pomocy.	Dyrektor, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni.
Zapoznavanie pracowników i uczniów z przepisami BHP i ochrony p/pożarowej.	Systematyczne szkolenia pracowników w zakresie BHP i ochrony przeciwpożarowej.	
Propagowanie i wdrażanie zasad bezpiecznego korzystania z komputerów, telefonów komórkowych, smartfonów, tabletów oraz z Internetu. Przeciwdziałanie zjawisku fonoholizmu.	Obchody Dnia Bezpiecznego Internetu. Przestrzeganie zasad Netykiety podczas zajęć komputerowych.	Wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy, nauczyciele zajęć komputerowych
Sfera psychiczna		
Radzenie sobie w trudnych sytuacjach oraz wdrażanie postaw asertywnych	Indywidualne rozmowy z uczniami, pogadanki na godzinie wychowawczej, spotkania z pedagogiem i specjalistami, warsztaty asertywności.	Wychowawcy, wychowawcy internatu, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog

		szkolny, rodzice, specjaliści.
Kształcenie umiejętności akceptacji samego siebie oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości	Indywidualne rozmowy z uczniami, pogadanki na godz. wychowawczej, spotkania z pedagogiem i specjalistami, warsztaty.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny rodzice, specjaliści.
Rozwijanie umiejętności dbania o swój nastrój oraz radzenia sobie z problemami.	Pogadanki nt. sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, rozwiązywania konfliktów. Zapoznanie uczniów z ćwiczeniami relaksującymi. Spotkania indywidualne z pedagogiem i psychologiem.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny rodzice, specjaliści.
Profilaktyka zdrowia psychicznego.	Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, Dnia Walki z Depresją, Tydzień Przeciwdziałania Przemocy Również. Spis instytucji, w których można uzyskać pomoc i radę, telefon zaufania.	Wszyscy nauczyciele
Pogłębianie umiejętności organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielanej uczniom.	Udział w szkoleniach organizowanych przez CEA, Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli. Poszerzanie znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej.	Wszyscy nauczyciele
Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych		
Nabycie przez uczniów wiedzy o destrukcyjnym wpływie alkoholu, narkotyków, dopalaczy na zdrowie i rozwój człowieka. Uświadomienie przebiegu procesu uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Uświadomienie prawnych konsekwencji posiadania narkotyków.	Spotkania ze specjalistami. Rozmowy na lekcjach wychowawczych oraz lekcjach biologii. Realizacja programów psychoedukacyjnych i profilaktycznych np. „ARS”.	Pedagog szkolny/ psycholog szkolny, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień wychowawcy, nauczyciel biologii specjaliści.
Zapoznanie uczniów z formami pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniami.	Przekazanie informacji na temat działających ośrodków leczących uzależnienia. Udostępnianie materiałów informacyjnych	Pedagog szkolny/ psycholog szkolny, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień

		wychowawcy, nauczyciel biologii specjaliści.
Sfera intelektualna		
Odkrywanie własnych uzdolnień i możliwości. Rozwijanie swoich pasji, talentów i zainteresowań. Rozwijanie kreatywnego myślenia.	Organizowanie i udział w konkursach przedmiotowych, interdyscyplinarnych, indywidualna praca z uczniem, prezentacje osiągnięć uczniów, praca w grupach, gry i zabawy integracyjne. Praca projektowa. Cykl zajęć plastycznych, twórczych.	Wychowawcy, wychowawcy internatu, nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice.
Diagnozowanie potrzeb i organizowanie pomocy uczniom z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi.	Wyrównywanie braków edukacyjnych poprzez uczestnictwo w zajęciach o charakterze dydaktyczno – wyrównawczych. Zindywidualizowanie metod pracy z dziećmi z trudnościami. Współpraca z PPP i szkolnym pedagogiem/psychologiem.	Dyrektor, Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny. Nauczyciele zawodu.
Sfera społeczna		
Funkcjonowanie w grupie		
Kształtowanie umiejętności współpracy.	Uroczystości i imprezy szkolne według szkolnego kalendarza wydarzeń na rok 2025/2026. Umożliwienie uczniom wchodzenia w różnorakie role.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele zawodu.
Kształtowanie umiejętności współdziałania i umiejętności rozwiązywania konfliktów.	Zajęcia z wychowawcą, pogadanki, warsztaty.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog/psycholog, świetlica.
Kształtowanie poprawnej relacji rówieśniczej i komunikacji interpersonalnej.	Integrowanie uczniów za zajęciach. Organizowanie wspólnych wyjść, wycieczek i wyjazdów. Internackie Centrum Pomocy Koleżeńskiej.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, wychowawcy świetlicy, wychowawcy internatu.
Zapobieganie pojawianiu się zjawiska przemocy rówieśniczej wśród uczniów.	Zajęcia tematyczne, warsztaty.	Wychowawcy, pedagog, psycholog.
Wspieranie rozwoju uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz uczniów nowoprzyjętych.	Zajęcia integracyjne, warsztaty, diagnozowanie potrzeb uczniów. Indywidualne konsultacje i porady.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog /psycholog, wychowawcy świetlicy.
Zapobieganie przemocy w rodzinie		
Edukacja na temat znaczenie więzi rodzinnych.	Organizowanie zajęć tematycznych dotyczących sposobów budowania	

	więzi rodzinnych, porozumienia bez przemocy, rozwiązywania konfliktów.	
Edukacja na temat przemocy w rodzinie i praw dziecka.	Organizowanie zajęć tematycznych dotyczących praw dziecka, lekcje j. polskiego, zajęcia ze specjalistami. Dzień Praw Dziecka.	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog.
Standardy ochrony małoletnich.	Zapoznanie nowych uczniów i ich rodziców z obowiązującymi SOM.	Dyrektor, wychowawcy klas, specjaliści szkolni.
Otoczenie opieką uczniów z rodzin, w których występują przejawy przemocy psychicznej i/lub fizycznej.	Systematyczna obserwacja i ocena relacji rodzinnych uczniów. Indywidualne porady/konsultacje z uczniami i rodzicami prowadzone przez nauczycieli i szkolnych specjalistów. Systematyczny kontakt z rodzinami, w których panuje przemoc. Kontakt z pedagogiem szkolnym. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Sąd Rodzinny, OIK) oraz działanie w ramach procedury „Niebieska Karta”.	Dyrektor, Rada Rodziców, pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy, wszyscy nauczyciele, specjaliści, instytucje.
Przeciwdziałanie agresji i przemocy		
Współpraca z rodzicami / opiekunami uczniów sprawiających kłopoty wychowawcze.	Konsultacje z pedagogiem szkolnym rodziców dzieci sprawiających trudności wychowawcze.	Dyrektor, pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy.
Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za własne zachowanie i podejmowane decyzje.	Pogadanki, dyskusje na lekcjach, podczas zebrań z rodzicami, prelekcje policji.	Pedagog szkolny/, psycholog szkolny, wychowawcy, specjaliści.
Ukazywanie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.	Psychoedukacja na temat relacji rówieśniczych, sposobów rozwiązywania konfliktów.	Pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawcy.
Sfera aksjologiczna		
Pielęgnowanie i tworzenie tradycji szkoły.	Imprezy i uroczystości szkolne.	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd szkolny.
Zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu oraz budowanie szacunku do symboli narodowych, tradycji narodu polskiego, jego kultury i języka.	Wyjścia do opery, teatru, muzeum, filharmonii. Wystawy. Lekcje języka polskiego, historii, WOS.	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd szkolny.

Rozwój artystyczny		
Rozwijanie twórczych zdolności jednostki i zespołu, wykształcenie ekspresji artystycznej oraz pobudzanie aktywności.	Udział uczniów w konkursach tańca i koncertach, warsztatach tanecznych, festiwalach. Udział uczniów w uroczystościach szkolnych, przygotowywanie inscenizacji, wystaw plastycznych, konkursach literackich i recytatorskich. Stosowanie metod aktywizujących na wszystkich lekcjach. Organizowanie imprez prezentujących osiągnięcia wszystkich uczniów	Dyrekcja szkoły, nauczyciele j. polskiego, sztuki, wiedzy o tańcu, wszyscy nauczyciele.
Kształcenie indywidualności.	Uświadomienie wyjątkowości i niepowtarzalności osoby ludzkiej przez pogadanki, codzienny kontakt ucznia z nauczycielami zawodu. Umożliwienie uczniowi wyrażania własnej opinii, akceptacja zasadnych pomysłów uczniowskich. Zachęcanie do poszukiwania rozwiązań (artystycznych i życiowych) adekwatnych do możliwości i potrzeb własnego rozwoju. Dostosowywanie rodzaju zajęć repertuarowych do możliwości i potrzeb ucznia	Dyrekcja szkoły, nauczyciele j. polskiego, sztuki, wiedzy o tańcu, wszyscy nauczyciele.
Praca z uczniem zdolnym.	Zajęcia repertuarowe i praktyki sceniczne. Konkursy. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi uzdolnionemu artystycznie.	Dyrekcja szkoły, nauczyciele zawodu.
Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.	Współdziałanie z samorządem lokalnym w celu rozwijania działalności kulturalnej. Współdziałanie z różnego typu instytucjami w kształceniu u uczniów postaw twórców i odbiorców kultury. Utrzymanie kontaktów z absolwentami szkoły	Dyrekcja szkoły, nauczyciele zawodu, nauczyciele, specjaliści.

XI. EWALUACJA PROGRAMU ODBYWA SIĘ POPRZEZ :

1. Ewaluacja
2. Obserwację
3. Rozmowy
4. Opinię uczniów, rodziców i nauczycieli
5. Analizę dokumentów szkolnych

Zespół nauczycieli we współpracy z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim opracuje narzędzia służące diagnozowaniu poziomu realizacji programu wychowania. Na podstawie przeprowadzonych badań zespół ewaluacyjny wprowadza zmiany w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym.

Program profilaktyczny ma charakter długofalowy i otwarty. Jego części mogą ulegać zmianom w zależności od aktualnych potrzeb wynikających z wniosków.